

Bestuivingsinformatie

Framboos *Rubus idaeus*

Familie

Ode: Rosales

Familie: Rozenfamilie, Rosace.

Geslacht: *Rubus*

Biotoop en bodem: De framboos is een plant die van nature op open plaatsen in het bos en aan bosranden voorkomt.

Herkomst: De plant komt van oudsher voor in Europa, Noord-Afrika, het Midden-Oosten en Noord-, Centraal- en Oost-Azië.

De framboos is een heester die vanuit wortelopslag elk jaar nieuwe stengels geeft. Bij de zomerframboos dragen alleen de stengels die in het vorige jaar gegroeid zijn vrucht (tweejarig hout / long cane). Daarna sterven deze stengels af. Bij de herfstframboos groeien de bloemen en vruchten aan de toppen van de stengels die dit jaar gegroeid zijn (eenjarige of dit-jarige scheuten).

Temperatuur: De framboos komt voor in gematigde streken.

Bloembioogie

Botanisch gezien is de framboos een verzamelvrucht van bessen.

De bloemen hebben 5 kelkbladeren en 5 wit tot roze gekleurde kroonblaadjes. De meeldraden staan in 2 rijtjes en hun aantal loopt op tot 90 stuks.

De stampers bevinden zich in het midden, de afzonderlijke bloempjes zijn dus eenslachtig.

De vorm en grootte van de bloembodem zijn bepalend voor de grootte en de vorm van de vruchten.

De bloei is van eind mei tot eind juni. De framboos is zelfbestuivend, maar insectenbestuiving, vooral door bijen bevordert de vruchtzetting en is noodzakelijk bij de beschermde teelten.

Er zijn, afhankelijk van het ras, bij de zomerframbozen rijpe vruchten vanaf eind juni tot half augustus. Per ras duurt de oogst ongeveer vier weken. Het verschil in rijptijd tussen het vroegste en laatste ras is ongeveer twee weken.

Bij de herfstframbozen zijn er rijpe vruchten vanaf begin augustus tot de eerste week van oktober soms zelfs tot de eerste nachtvorst en bij een doorteeft ook in mei tot half juli.

Per ras duurt de oogst bij herfstframbozen zes tot acht weken. Afhankelijk van het ras hebben de vruchten een witgele, diep oranje tot een lichtrode, rode tot donkerrode kleur

Bestuiving

De bestuiving vindt oorspronkelijk plaats door honingbijen, solitaire en sociale bijen, en hommels waarbij de honingbij de belangrijkste is. De framboos geeft veel nectar met een hoog percentage suiker. De bloem is daarmee aantrekkelijk voor insecten. Frambozen hebben bloemen die veel op die van aardbeien lijken, maar waarbij een variabel niveau van auto-incompatibiliteit voorkomt. Ze scheiden gemakkelijk toegankelijke nectar af in veel grotere hoeveelheden en aantrekkelijk (4-9 mg /bloem/dag met 35-50% suiker). Die zeer aantrekkelijke bloemen worden door de bijen bezocht voor de nectar en het stuifmeel.

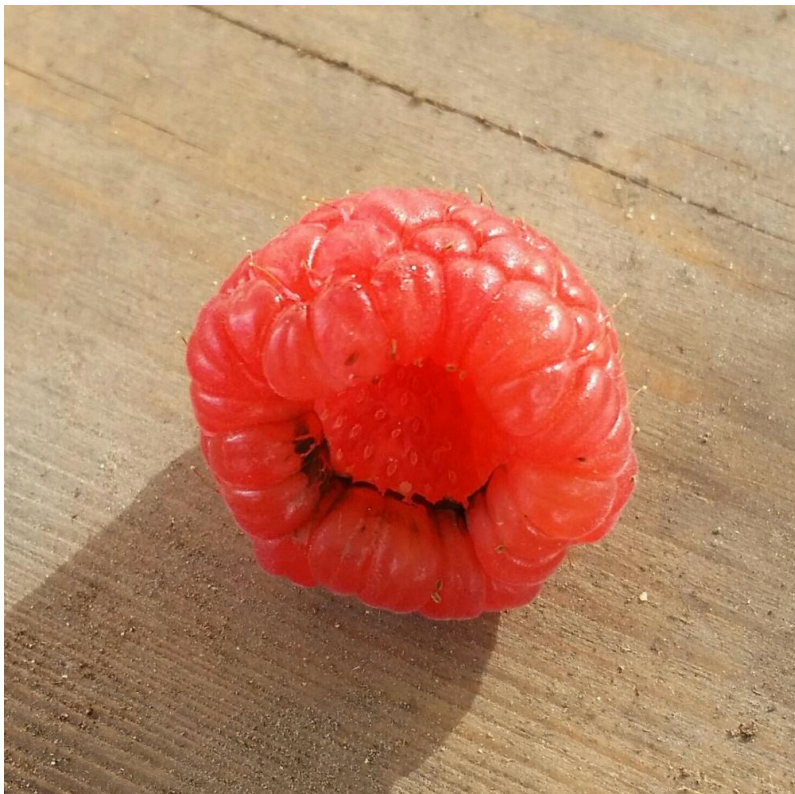
Inzet van honingbijen

Doel van de inzet van honingbijen is door een goede bestuiving een optimale vruchtzetting goedgevormde, volledig uitgegroeide vruchten te krijgen.

De bloemen produceren ook nog nectar als ze zijn uitgebloeid. Daardoor kan zich aan de rand van de bloembodem op het surplus van nectar aan de binnenkant van de vrucht de roetdauwschimmel ontwikkelen. Dit leidt tot afkeuring van geogste vruchten die aangetast zijn.

Bijen verzamelen ook deze nectar en blijven om die reden ook nog na de bloei in het gewas staan. Het is belangrijk er voldoende bijen bij te plaatsen zodat al het stuifmeel ook wordt verzameld, zodat het stuifmeel niet op de reeds rijpe vruchten kan vallen. Daardoor zijn de vruchten niet schoon meer, bederven de vruchten eerder of zijn niet meer verkoopbaar.

Bij de teelt in de volle grond kan de nectar opdrogen en is er zelden sprake van aantasting door de roetdauwschimmel.

De donkere rand aan de binnenkant is roetdauw

Teelt

Frambozen worden van oudsher buiten geteeld. Steeds meer vindt de teelt in tunnels en kassen plaats.

Bij de zomerframbozen kunnen bewortelde planten met stengels van vorig jaar (long canes) later geplant worden waardoor oogstspreading optreedt. Door onder plastic of onder glas te telen kan men ook de oogst vervroegen.

Ook bij herfstframbozen kan men de planten gekoeld bewaren, ze later planten en zo de oogst verlaten. Onder plastic of glas kan men de teelt vervroegen. Herfstframbozen die onder glas worden geteeld en waarvan in het najaar de frambozen aan het eind van de scheuten zijn geogst, kunnen na de oogst worden gesnoeid. In het voorjaar lopen de zijscheuten uit die bloemen en vervolgens vruchten leveren.

Aantal in te zetten volken

Volle grond: 4-6 volken per ha om een dichtheid van tenminste 1 bij/100 bloemen te bereiken.

In tunnels of onder glas: 1 volk op 1000 m²

Oogst

Ook de bestuivingsimker, met het diploma en licentie van de Nederlandse Bestuivingscommissie is pas tevreden, als het eindresultaat van het te bestuivend gewas van de teler, van eerste kwaliteit is.

